

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารสถานศึกษา
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ตามลำดับดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ
 - 6.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
 - 6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของ
ผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพการใช้
คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3
จำแนกตามสถานภาพตำแหน่งและขนาดของโรงเรียน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผู้บริหารกับครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหาร
สถานศึกษา แตกต่างกัน
2. ผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ
สภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารสถานศึกษา แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานูริร์มย์ เขต 3 จำนวน 238 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 238 คน และครูผู้สอน จำนวน 3,527 คน รวมทั้งสิ้น 3,765 คน กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มประชากรโดยกำหนดขนาดตามตารางของ เกรจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan. 1995 : 30 ; อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 148 -149) ได้ผู้บริหาร จำนวน 167 คน และครูผู้สอน จำนวน 351 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 518 คน แล้วทำการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมา โดยได้รับคำปรึกษาจากคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ ให้คำแนะนำในการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหารและครูผู้สอนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานูริร์มย์ เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ ผลปรากฏว่าผ่านเกณฑ์ทั้งหมด โดยมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 1.89-5.43 ไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีการของครอนบาค ผลปรากฏว่ามีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9651 ซึ่งผ่านเกณฑ์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยส่งแบบสอบถามไปแจกให้กลุ่มตัวอย่าง แล้วติดต่อขอรับแบบสอบถามด้วยตนเอง ภายในเวลาดำหนด ซึ่งแบบสอบถามที่ได้ส่งไปจำนวน 518 ฉบับ ได้รับกลับคืน 518 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้นำข้อมูลที่เก็บได้ไปวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์และใช้สถิติวิเคราะห์ ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารงานของสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียงและแปลความหมายการปฏิบัติและจัดอันดับความคิดเห็น

4.3 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพการใช้อคอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารสถานศึกษา วิเคราะห์ด้วยค่า Independent Simple t-test กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญที่ .05

4.4 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพการใช้อคอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé Method) กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญที่ .05

4.5 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เป็นคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

สรุปผลของการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพการใช้อคอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานูริรัมย์ เขต 3 สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์สภาพการใช้อคอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานูริรัมย์ เขต 3 โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าสุด ดังนี้ ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานวิชาการและด้านการบริหารงานบุคคล
2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการใช้อคอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานูริรัมย์ เขต 3 พบว่าโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการใช้อคอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานูริรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่าทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
4. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการใช้อคอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานูริรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนจำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ

ด้านการบริหารงานบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆไม่แตกต่างกัน

5. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ปรากฏว่า ด้านการบริหารงานวิชาการมากที่สุด ได้แก่ ควรส่งเสริมการใช้คอมพิวเตอร์เป็นสื่อในการเรียนการสอนมากกว่าการพิมพ์เอกสาร และควรฝึกอบรมให้ครูหรือบุคลากรในสถานศึกษาใช้กระบวนการเรียนการสอนในแบบ CAI หรือ WBI อย่างต่อเนื่อง รองลงมาคือ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ได้แก่ ควรส่งเสริมการบริหารจัดการด้านงบประมาณ การเบิกจ่าย การจัดหาคอมพิวเตอร์และโปรแกรมให้เหมาะสมเพียงพอต่อการใช้งาน ด้านการบริหารงานบุคคล ได้แก่ ควรมีการออกแบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากรที่ครอบคลุมเกิดความคล่องตัวและควรพัฒนาบุคลากรผู้รับผิดชอบระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศให้มีความรู้ ส่วนด้านการบริหารทั่วไปเพิ่มเติมว่า ควรมีการพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ และงานธุรการเพราะมีความสำคัญกับหน่วยงานราชการภายในและภายนอก คอมพิวเตอร์จึงมีบทบาทและหน้าที่ช่วยการทำงานได้เร็วขึ้นสืบค้นได้อย่างถูกต้อง

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ทำให้ทราบระดับการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ต่อแนวทางที่จะส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้บริหารและครูผู้สอนนำไปวางแผนปรับปรุงการใช้คอมพิวเตอร์ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ผู้วิจัยได้อภิปราย ดังนี้

1. จากการศึกษาสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้ความสำคัญในเรื่องการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารและเห็นว่าโรงเรียนซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาให้กับเด็กและเยาวชน จึงจำเป็นต้องพัฒนาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลก เทคโนโลยีและการสื่อสาร ได้มีการระดมทรัพยากรเพื่อจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์ให้กับสถานศึกษาพัฒนาและสรรหาบุคลากรด้าน ICT ให้กับสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาก็ยังมีการพัฒนาและอบรมการใช้คอมพิวเตอร์ในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้การใช้คอมพิวเตอร์ในสถานศึกษามีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น จนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเกิดความเข้าใจ

และความชำนาญในการใช้ ตลอดจนสามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการตามภารกิจของสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารงานทั่วไปแสดงให้เห็นว่า ในสภาพปัจจุบันคอมพิวเตอร์มีความสำคัญและความจำเป็นที่จะนำมาใช้ในงานด้านต่างๆ มากขึ้น ทั้งในเรื่องของการเรียนการสอนและการบริหารและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (2545 : 37-39) ได้กล่าวไว้ว่า “รัฐต้องส่งเสริมให้มีการวิจัยพัฒนาการผลิตและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้เกิดการใช้ที่คุ้มค่าเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ของคนไทย” จะเห็นได้ว่าพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติได้ให้ความสำคัญของการพัฒนาด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเป็นอย่างมาก ซึ่งเทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์ของสถานศึกษาถือว่าเป็นเรื่องสำคัญ จึงต้องได้รับการปรับปรุงพัฒนาให้เอื้อต่อการบริหารจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ จึงมีโครงการนำคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในสถานศึกษา โดยนำคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในการบริหารจัดการงานด้านต่างๆ ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุวัฒน์ รัตนดี (2550 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารงานในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานูรรัมย์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ในการบริหารงานในโรงเรียน ทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านการบริหารทั่วไปอยู่ในระดับสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงบประมาณและด้านการบริหารวิชาการตามลำดับ และยังคงสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุพจน์ ธานนกุล (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ในการบริหารงานโรงเรียนปฏิรูปการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนุรรัมย์ ผลการวิจัยพบว่าการใช้คอมพิวเตอร์ในการบริหารในโรงเรียนปฏิรูปการศึกษาที่ใช้มากที่สุด คือ การบริหารงานธุรการ การเงินและพัสดุมากที่สุด เพื่อให้มีความสะดวกรวดเร็วสามารถเก็บบันทึกข้อมูลได้ และสามารถเรียกใช้ได้ในทันทีซึ่งยังสามารถเปลี่ยนแปลงข้อมูลให้ทันสมัย ได้ตลอดเวลา

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานูรรัมย์ เขต 3 เมื่อจำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง พบว่าโดยรวมและรายด้านมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้เพราะผู้บริหารและครูผู้สอนต่างให้ความสนใจในการเข้ารับ การฝึกอบรมพัฒนาทักษะและความชำนาญในการใช้คอมพิวเตอร์อยู่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสามารถในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปต่างๆที่ทางราชการกำหนดให้ใช้นั้นแม้ว่าจะมีความยุ่งยากซับซ้อน ยากต่อการใช้งาน บางโปรแกรมก็ไม่มีความสะดวก แต่ทางสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษานูริร์มัช เขต 3 ก็มีการฝึกอบรมให้กับข้าราชการครูในสังกัดเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมอยู่เสมอ และยังคงคล้องกับผลการวิจัยของเกียรติศักดิ์ ศรีวิไล (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการนำไมโครคอมพิวเตอร์มาใช้ในการดำเนินงานการศึกษานอกโรงเรียนของโรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการศึกษาพบว่าผู้บริหารกับข้าราชการ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเตรียมการนำไมโครคอมพิวเตอร์มาใช้ในการดำเนินงานของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนไม่แตกต่างกันและยังคงคล้องกับผลการวิจัยสุพจน์ ธนานุกูล (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ในการบริหารงานโรงเรียนปฏิรูปการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนูริร์มัช ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้รับผิดชอบคอมพิวเตอร์ในโรงเรียนปฏิรูปการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ในการบริหารงานในโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานูริร์มัช เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน พบว่าทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการใช้คอมพิวเตอร์ในโรงเรียนนั้นถือเป็นนโยบายที่สำคัญของกระทรวงศึกษาธิการที่กำหนดให้ทุกโรงเรียนต้องพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม โดยเฉพาะการนำคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้พิจารณาจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดซื้อคอมพิวเตอร์ให้กับโรงเรียนขนาดเล็กทั่วประเทศที่ยังไม่มีคอมพิวเตอร์ นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ยังได้จัดสรรสื่อคอมพิวเตอร์อื่นๆ เช่น CAI, CD-ROM ให้กับโรงเรียนอยู่เสมอ หรือจัดให้มีการพัฒนาฝึกอบรมทักษะการใช้คอมพิวเตอร์พื้นฐานฝึกอบรมการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปต่างๆแก่บุคลากรในสังกัดมาตลอด ทั้งนี้เพื่อความสะดวกรวดเร็วและมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และสอดคล้องกับผลการศึกษาของพิษณุพล สุภาพรหม (2548 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ในการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลข เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ในการบริหารงานโรงเรียนทั้งโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และไม่สอดคล้องกับผลจากการศึกษาของสุวัฒน์ รัตนดี (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยศึกษาและเปรียบเทียบการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารงานในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานูริร์มัช เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหาร โรงเรียนและครูที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน โดยรวมและรายด้าน

มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 สำหรับด้านการบริหารงานงบประมาณไม่แตกต่างกัน

4. การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มาจากขนาดโรงเรียนที่ต่างกัน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสภาพการใช้คอมพิวเตอร์ของบุคลากรมีความต่างกันเนื่องจากโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็กได้รับงบประมาณจากรัฐบาลและมีจำนวนบุคลากรที่มีความรู้ด้านความรู้ความสามารถด้านคอมพิวเตอร์แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของชะลอชญาประดิษฐ์ (2542 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องสภาพปัญหาและการใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า สภาพการใช้คอมพิวเตอร์และความต้องการของบุคลากรมีความแตกต่างกัน เนื่องจากโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ได้รับงบประมาณค่ารายหัวนักเรียนเพื่อจัดการศึกษาจำนวนมากและมีบุคลากรเพียงพอ ทำให้มีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้เพื่อการบริหารงานในโรงเรียนมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งโรงเรียนขนาดเล็กขาดแคลนทั้งงบประมาณและบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านคอมพิวเตอร์

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 มีสภาพการใช้แตกต่างกันไปตามสภาพขนาดโรงเรียน เพราะโรงเรียนแต่ละขนาดขาดแคลนคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัย ขาดบุคลากรที่มีความชำนาญ โดยเฉพาะผู้บริหาร โรงเรียนแต่ละโรงเรียนต้องเร่งรัดดำเนินการแก้ไขเพื่อให้การใช้คอมพิวเตอร์เกิดประโยชน์สูงสุดในทุกๆด้านและยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของพัฒนา โททัตสะ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการในการใช้คอมพิวเตอร์ในการบริหารงานของสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา คือ โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ โดยรวมพบว่า ในโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่ และในโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดใหญ่ มีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการบริหารงานบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนแต่ละขนาดมีทรัพยากรในการบริหารจัดการที่ไม่เท่ากันทั้งในเรื่องของบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ ซึ่งโดยมากแล้วโรงเรียนขนาดเล็กจะขาดแคลนใน

ทุก ๆ เรื่อง ซึ่งแตกต่างกับโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ โดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศนั้น บางโรงเรียนแทบไม่มีใช้ จึงทำให้สภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารสถานศึกษาในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความแตกต่างกันและสอดคล้องกับผลจากการศึกษาของสุพจน์ รัตนกุล (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ในการบริหารงานโรงเรียนปฏิรูปการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้รับผิดชอบคอมพิวเตอร์ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการใช้คอมพิวเตอร์ในการบริหารงาน โรงเรียนแตกต่างกัน คือ โรงเรียนขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการใช้คอมพิวเตอร์ในการบริหารงานโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับสุวรรณ รัตนะดี (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยศึกษาและเปรียบเทียบการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารงานในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน โดยรวมและรายด้านมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 สำหรับด้านการบริหารงานงบประมาณไม่แตกต่างกัน

5. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ เพิ่มเติม ผู้วิจัยได้สอบถามกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญเป็นอันดับหนึ่งในประเด็นที่ว่า ควรส่งเสริมการใช้คอมพิวเตอร์เป็นสื่อในการเรียนการสอนมากกว่าการพิมพ์ ทั้งนี้เพราะครูขาดความรู้และทักษะการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์และโปรแกรม ขนาดโปรแกรมสำเร็จรูปที่เหมาะสมกับงาน และขาดแนวทางในการใช้คอมพิวเตอร์ในงานบางงานและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุวิทย์ จูมจนะ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการใช้คอมพิวเตอร์ในงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเลย ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ในงานโรงเรียนขนาดเล็ก คือ มีการนำเครื่องคอมพิวเตอร์มาใช้พิมพ์เอกสารและเก็บข้อมูลไม่ครบทุกงาน ครูใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานน้อย ครูผู้รับผิดชอบงานคอมพิวเตอร์มีวุฒิไม่ตรงและมีความสามารถจำกัดขาดประสบการณ์ในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับผลการวิจัยของพิระพงษ์ พันธุ์พินิจ (2545 : บทคัดย่อ) พบว่าผู้บริหารและครูขาดการฝึกอบรมการใช้คอมพิวเตอร์อย่างต่อเนื่องและใช้ระยะเวลาในการฝึกฝนน้อยเกินไป ตลอดจนเนื้อหาในการอบรมก็ไม่เพียงพอกับความต้องการของบุคลากรและครูไม่ค่อยสนใจการใช้คอมพิวเตอร์ เนื่องจากครูไม่มีวุฒิโดยตรงทางคอมพิวเตอร์

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า สภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 มีปัญหาแตกต่างกันไปตามสภาพของโรงเรียน ผู้บริหารแต่ละโรงเรียนต้องเร่งรัดดำเนินการแก้ไข เพื่อให้การใช้คอมพิวเตอร์เกิดประโยชน์อย่างสูงสุดในทุกๆด้าน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเกี่ยวกับสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เพื่อให้การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารสถานศึกษา เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้ประโยชน์ ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะทั่วไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารงานทั่วไป คือ ต้องพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบอย่างทั่วถึงซึ่งมีค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุด ดังนั้นสถานศึกษาจะต้องส่งเสริมสนับสนุนการเชื่อมต่อเข้าสู่เครือข่ายอินเทอร์เน็ตและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ โดยการจัดอบรมให้ครูทุกคนในโรงเรียนได้มีความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่และจัดหาซอฟต์แวร์ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สามารถใช้งานคอมพิวเตอร์ได้อย่างเต็มที่

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารงานงบประมาณ คือ ควรส่งเสริมการบริหารจัดการด้านงบประมาณการเบิกจ่าย รวมทั้งมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุด ดังนั้นจึงควรดำเนินการในเรื่องนี้ต่อไปและอาจจะส่งเสริมให้โรงเรียนเร่งรัดพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ในงานงบประมาณ โดยการติดตามกำกับการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงานและสถานศึกษา

1.3 จากผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ ควรส่งเสริมการใช้คอมพิวเตอร์เป็นสื่อในการเรียนการสอนมากกว่าการพิมพ์เอกสาร ดังนั้นสถานศึกษาต้องเร่งรัดพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ โดยจัดอบรมคอมพิวเตอร์ในเรื่องของการผลิตสื่อการเรียนการสอน การสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตและควรจัดหาคอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในการบริหารวิชาการอย่างเพียงพอ

1.4 จากผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารงานบุคคล คือ ควรมีการออกแบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากรที่ครอบคลุมและสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม ดังนั้นควรมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ในการบริหารงานบุคคล และสถานศึกษาควรวิเคราะห์ความต้องการของบุคลากร โดยกำหนดกิจกรรมในการพัฒนาบุคลากรให้ชัดเจน ติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษารูปแบบที่เหมาะสมของการใช้คอมพิวเตอร์ในการบริหารงานสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมให้ครูในสถานศึกษาสามารถปรับปรุงการใช้คอมพิวเตอร์ได้ดียิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้ครอบคลุมในพื้นที่อื่น โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณและวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ผลการวิจัยในเชิงลึกมากยิ่งขึ้น

2.3 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3